

Prædiken ved Gudstjeneste Zions sogn 100 års jubilæum

Alterbilledet

I 1930 (1930-32) udførte maleren Kræsten Iversen (1886-1955) alterbilledet til Zions kirken med det bibelske motiv *Stormen på Søen*.

Kræsten Iversen havde et par år tidligere malet altertavlen til sin fødeby, Holsted (1928), en skildring af Peters fiskedræt, og Kræsten Iversens tilknytning til egnen var - udover at han var en af datidens anerkendte kunstnere - vel også medvirkende til valget af ham som maler af kirkens nye altertavle.

Havmotiv og fiskerby

Zions kirken, hvis 100 års jubilæum, vi i dag er samlet om at fejre, var fra begyndelsen særligt knyttet til havnen og fiskeriet her i byen, og valget af motiv til altertavlen, Kristus, som stilner stormen på Genezareth sø, var da også ganske nærliggende.

I en af andre fiskerbyer op langs kysten, Thyborøn havde man få årtier tidligere fået malet et alterbillede af Jesus, som går på Genezareth sø, et billede udført af en Skovgaardelev, og et billede, som i dag tjener Thorsminde kirke som alterbillede.

De bibelske beretninger om Jesus som går på søen og Jesus, som stilner stormen, er oplagte motiver til alterbilleder i byer, som Esbjerg, Thorsminde og Thyborøn.

Og Kræsten Iversens alterbillede har da også tjent jeres sogn godt. Udover at det er et kunstnerisk stærkt billede, så er der stadig trøst og opbyggelse at hente i et sådant billede. Ikke mindst for den, som kender havet og dets farefulde luner.

Når man gennem mange årtier, fra 1923 til 2005 hver år 1. nytårsdag afholdt takke- og mindegudstjeneste for dem, der mistede livet under forlis og på havet, så har alterbilledet her i kirken netop understreget det, som vi som menighed hører i her i kirken, at roen, trøsten, håbet, alt gives vi i vor Herre Jesus Kristus. Det er ham, som synliggør og virkeliggør sandheden i ordene om Guds omsorg: ”Den øde ørk, det vilde hav,/den hårde vinterkulde,/ den dybe sorg, den mørke grav,/ de kære under mulde, /for alt hos Gud er gode råd, /til frydesang, han vender gråd, /så let som vind og vove” (DDS 33,2). Ellers sagt med en anden salmelinie. Det er ham, ”som kan stormen binde, hvem bølgen lyde må” (DDS 36,1).

Havet og disciplene

Alterbilledet her i kirken viser båden med Jesus og disciplene på Genezareth sø.

Men Kræsten Iversen har ikke valgt en magtfuld skildring, der viser Jesu evne til at knægte naturkræfterne og lægge stormen ned. Han viser os derimod havet i hele sin vælde. Det er således ikke det stille, sagte, smulte vand, vi ser, Genezareth sø er ikke skildret som et blidt søvand, snarere ligner det et voldsomt hav, Vesterhavet, et grønblå norrønt ocean. Det hav, som fiskere til enhver tid må tage livtag med, i billedet skildret med de disciple, som kæmper med at båden oppe og som er i færd med at bjerge det røde sejl.

Båden på det store hav og disciplene på arbejde, her møder vi mennesket i stadig kamp mod naturens kræfter. Nogle kæmper, andre sidder mere opgivende, resignerer. De tænker måske, hvad er dog et menneske i forhold til disse stærke kræfter, føler en magtesløshed, som den, kan ramme os alle, når farer truer, sygdom rammer og vi sidder i dødens og tilintetgørelsen

mørke skygge. Det er ikke svært at genkende sig selv i disse disciples ansigter i Kræstens Iversens billede, for disciplene på båden på det vindomsuste hav fortæller os om vores liv i verden.

Alterbillede skildrer således vores liv i verden, om hvor små vi kan føle os, om vores skrøbelighed i vores færd på livets hav.

Kristus i båden

Men alterbilledet viser os så også så meget mere. Det viser os, hvor og hos hvem, vi kan finde ro og støtte, hente livsmod og nye kræfter. Det er i Kristus, han som sidder så rolig, upåvirket og fattet i disciplerbåden.

Kræsten Iversens fremstilling af Jesus giver associationer til skildringen af Kristus i det stjalne alterbillede, som fandtes i Ølstrup af Emil Nolde, en skildring af Emmausberetning.

For Jesus i båden er som i dette billede ikke noget skønt forbillede. Her er vi langt fra billedhuggeren Bertel Torvaldsens elskede Kristusfigur i Vor Frue i København. Jesus er tydeligvis et menneske, som hver af os, men der er samtidigt noget fremmed over ham. Han adskiller sig fra de andre disciple omkring. En fremmedhed, som viser, hvordan han er og kan mere end vi kan af os selv. Han er Guds egen søn, og det er hos ham, vi finder ro, trøst og nye kræfter.

Jesus er det faste, klippen, hjørnesteinen, sådan som Zionkirkens grundlæggere også så gerne ville understrege ved at man i kirkens sydvestlige hjørne skrev over grundstenen verset fra 1 Petersbrev: ”Se, i Zion lægger jeg en hjørnestein, udvalgt og kostbar. Den, der tror på ham, skal ikke blive til skamme.” 1 Pet 2,6. Kristus som centrum, manden som sidder i skibet sammen med os midt i alle livets storme.

Stormen på søen, alterbilledet her i kirken, er således en opbyggelig skildring af Kristus i verden, ” en almægtig og uudgrundeligt guddommelig skikkelse, himlens søn omgivet af hav og himmel, som befinder sig på menneskevis midt i verdens naturlige og stridende elementer”¹

Fællesskabets Herre

Havet, båden, disciplene og Jesus som midtpunkt. Tilsammen fortæller de os om kristentroens og kirkens kerne. Og føjer vi dertil evangeliets beretning til, det, vi har hørt her i dag, så får vi også skærpet vores sans for, hvad der karakteriserer det kristne fællesskab.

Jesus ligner os, sådan som Kræsten Iversen skildrede ham, men han er

---

¹K.M. Andersen, ”Da Jesus gik på vandet”, *Livskraft*, Studier i kristendom, fortælling og erfaring, s.193, Anis 2012.

samtidig anderledes, en fremmed fugl, og gud ske tak og lov for det. For han er den, som åbner fællesskabet for andre og for flere end dem, vi selv har valgt. Han gennembryder alle faste cirkler, går ind hos dem, som regnedes for syndere og toldere og som vi går forbi på gaden.

Jesus tilbyder os et fællesskab, som rækker ud over venners lag. Eller rettere han fordrer af os, at vi løfter vores blik og har øje for hinanden. Han kalder på os som han kaldte på toldereren Levi, og siger Følg mig.

Kristus – en ny sang

Og det fællesskab, han skaber, er ikke et fællesskab med faste regler, rigide love, og hvor vi fortsat har tid til at pukke på hinanden, men det er et fællesskab, som er båret af en ny sang, en sang om kærlighed og liv.

En sang, som fortæller om Guds kærlighed til os mennesker, om et Guds nærvær så stor, at vi tør håbe og tro, at vi i vores liv aldrig skal være uden Gud, og en sang om et følgeskab med Gud trods alle vore mangler. En ny sang, som fortæller os om livet, om håbet om vore synders forladelse og det evige liv. Det alt sammen, fordi han sidder der midt i båden, midt i stormen, omkring os, og det hvor høje bølgerne end bliver og hvor meget stormene end kan suse.